

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 28.04.1972, sp. zn. 1 Cz 52/72, ECLI:CZ:NS:1972:1.CZ.52.1972.1

Číslo: 34/1973

Právní věta: V konaní o registrácii zmluvy o prevode nehnuteľnosti, ktorá je v družstevnom socialistickom vlastníctve, musí štátne notárstvo preskúmať aj to, či sú splnené predpoklady pre toto nakladanie s družstevným majetkom v zmysle ustanovenia § 96 Hospodárskeho zákonníka (zákona č. 109/1964 Zb.).

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 28.04.1972

Spisová značka: 1 Cz 52/72

Číslo rozhodnutí: 34

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Člen družstva, Organizace socialistické, Registrace smlouvy, Řízení před státním notářstvím, Vlastnické právo

Předpisy: 95/1963 Sb. § 1

§ 128 109/1964 Sb. § 96

§ 4

§ 63 40/1964 Sb. § 39

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 34/1973 sb. rozh.

V konaní o registrácii zmluvy o prevode nehnuteľnosti, ktorá je v družstevnom socialistickom vlastníctve, musí štátne notárstvo preskúmať aj to, či sú splnené predpoklady pre toto nakladanie s družstevným majetkom v zmysle ustanovenia § 96 Hospodárskeho zákonníka (zákona č. 109/1964 Zb.).

(Rozsudok Najvyššieho súdu SSR z 28. 4. 1972, [1 Cz 52/72](#))

Štátne notárstvo v Čadci rozhodnutím z 25. 8. 1970 registrovalo zmluvu uzavretú 29. 1. 1969 medzi Jednotou, ľudovým spotrebným družstvom v Č., a manželmi J. Š. a M. Š., podľa ktorej Jednota v Č. previedla bezplatne stavebnú parcelu s domom čp. 11 v O. manželom J. Š. s tým, že účastníci zmluvy uzavreli súčasne záväzok, že dom čp. 11 v O. Jednota v Č. opäť odplatne odkúpi.

Najvyšší súd SSR rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR, tak, že týmto rozhodnutím štátneho notárstva bol porušený zákon.

Z odôvodnenia:

Štátne notárstvo pri rozhodovaní i pri ostatnej svojej činnosti je povinné dôsledne sa starať o dodržiavanie socialistickej zákonnosti, predovšetkým pri ochrane socialistického spoločenského vlastníctva a osobného vlastníctva občanov (§ 1 Not. por.). Vychádza zo skutočného stavu veci, ktorý je povinné zistiť čo najúplnejšie (§ 4 ods. 1 Not. por.).

Podľa ustanovenia § 63 ods. 1 Not. por. má štátne notárstvo povinnosť preskúmať, či je zmluva, ktorá bola ohlásená na registráciu, platná, najmä či sa svojím obsahom neprieči zákonu alebo ho neobchádza alebo inak neodporuje záujmom spoločnosti.

Predmetom zmluvy ohlásenej v prejednávanej veci na registráciu je družstevný majetok. V nakladaní s týmto majetkom platia osobitné predpisy. Menovite ustanovenie § 96 zákona č. 109/1964 Zb. (Hospodárskeho zákonníka) obmedzuje oprávnenie družstevnej organizácie pri nakladaní s družstevným majetkom, pri jeho prevodoch, pokiaľ nejde o neupotrebitelný a prebytočný majetok, len na plnenie úloh organizácie alebo na prípady, keď to vyžaduje dôležitý spoločenský záujem. V danom prípade však sa zrejme neprevádza neupotrebitelný alebo prebytočný majetok, čomu nasvedčuje text samej zmluvy, v ktorom je pod bodom 3 aj záväzok o spätnom prevode domu čp. 11 v O. kúpou zo strany Jednoty v Č.; tak isto nebolo ničím doložené, že by išlo o prevod nehnuteľnosti z dôležitého spoločenského záujmu.

Štátne notárstvo si malo preto už z tohto dôvodu pred svojím rozhodnutím o registrácii objasniť otázku platnosti tejto zmluvy z hľadiska ustanovenia § 39 O. z. a citovaného § 96 Hospodárskeho zákonníka, pretože ak sa družstevná organizácia zbavuje družstevného majetku napriek tomu, že majetok potrebuje na plnenie svojich úloh, koná v rozpore so zákonom i záujmom spoločnosti, pokiaľ by inak prevod majetku nebol odôvodnený dôležitým spoločenským záujmom.

Štátne notárstvo ponechalo bez povšimnutia aj údaje týkajúce sa povahy prevádzaných nehnuteľností. Zo znaleckého ohodnotenia domu, ktoré je súčasťou spisu štátneho notárstva, vyplýva, že zrejme nešlo o rodinný dom v zmysle ustanovenia § 128 ods. 1 O. z.

Keďže štátne notárstvo v prejednávanom prípade zmluvu o bezodplatnom prevode registrovalo bez toho, aby sa riadilo uvedenými zásadami, a pre svoje rozhodnutie nezistilo skutočný stav veci, porušilo zákon v ustanoveniach § 1, § 4 ods. 1 a § 63 ods. 1 Not. por. v súvislosti s ustanoveniami § 39 O. z. a § 96 Hospodárskeho zákonníka.